

मेकजातीयपशुकत्वकथनम् । १६ पशुशब्दानामेवावर्त्तनं
नान्ययोर्देवयोः । २० उत्तरे पूर्वोक्तोक्तोक्तः । २१ अन्-
वष्टये कर्मणि कृतवाकप्रवसमापनानन्तरम् आहवनीये
दण्डातुप्रहरणम् । २२ सावष्टये कर्मणि अवष्टयातु-
प्रहरणम् । २३ नेदस्तरणोत्तरकल्पः संस्थाजपात् प्राक्
निष्कस्य उदसमानस्य हृदयशूलस्यानुमन्त्रणे मन्त्रः ।
२४ उदसमानस्य हृदयशूलस्य उपरिष्ठात् अपातुपस्य-
र्शनमन्त्रः । २५ अस्य दृष्टदृष्टयशूलानाम् अन्योन्यसंस्-
र्गावेक्षणमन्त्रेणैव सर्वेषामेकैकेन समिन्त्रयस्य प्रहरणम् ।
२६ मन्त्रविशेषपूर्वकं प्रथमायाः द्वितीयायाः तृतीयायाश्च
समिधोऽभ्याधानम् । २७ पूर्वपक्षीहरेव पूर्वमाभ्याधानं
न सर्वेषां युगपत् । २८ संस्थानपान्तं पशुतन्त्रम् ।
२८ सू० ३२० ई० । १ प्रदानास्यकर्मोक्तप्रैवा एव
सर्वाणि भवन्ति नान्ये- इत्युक्तिः । २ देवां पशूनां
यानि प्रदानानि तेषां पशूनां याज्यानुवाक्याकथन-
प्रतिष्ठा । ३ सर्वत्र पूर्णसक्ता अनुवाक्याः उत्तरा याज्या इति
स्थापनम् । ४ याज्यानुवाक्याबिहितदेवतेन वक्ष्यमाणां
पशूनां नानात्वोक्तिः । ५ अग्नेर्याज्यानुवाक्याः । ६ सर-
स्वता याज्यानुवाक्याः । ७ सोमदेवतायाः याज्यानुवाक्याः ।
८ पूष्णो याज्यानुवाक्याः । ९ इन्द्रस्यतेर्याज्यानुवाक्याः ।
१० विश्वेषां देवानां याज्यानुवाक्याः । ११ इन्द्रस्य
याज्यानुवाक्याः । १२ मरुतां याज्यानुवाक्याः । १३ इन्द्रा-
ग्न्योर्याज्यानुवाक्याः । १४ सवितुर्याज्यानुवाक्याः । १५ वरु-
णस्य याज्यानुवाक्याः । १५ सू० ३२० ७० । १ अष्टा-
दशभिर्हविर्भूः पशुकर्मविधानम्, तासाञ्चर्चा प्रजापति-
देवताकल्पम् । २ याज्यानुवाक्याबिहितकल्पितदैवत्यानां
मिष्टिरूपाणां पशूनां विधानं, साकल्येनैतदध्यायगणितानां
तासां त्रिंशत्सङ्गकत्वोक्तिः । ३ खण्डद्वये समान्ता-
तानां पशूनां मध्ये केषाञ्चित् सोमाङ्गत्व' केषाञ्चित्
स्वतन्त्रत्वञ्च । ४ पशूनां प्रकृतिभूतस्य ऐन्द्राग्नस्य निरुद्ध-
नामकस्य पयोः कर्त्तव्यत्वम् । ५ निरुद्धस्य पयोः षट्सु
षट्सु मासेषु षट्करो वट्करो वा कार्यता । ६ प्राजापत्योपांशु-
सावितसौर्यवैष्णववैश्वकर्माण्युपपाशुकतन्त्रेषु उपांशुजप-
विकारोक्तिः । ७ प्रैवादेरपि आगुरः स्थानभाजित्वम् ।
८ आददादीनां सप्तानां यथास्थानमुपांशुत्वम् । ८ सू०
३२० ८० । १ सौतामण्याख्य कर्माधिकारः । २ तत्वाश्विनसा-
रस्वतैन्द्राः पशवः वार्षस्येत्यन्तर्यः ऐन्द्रसावितवारुणाः पशु-
पुरोडाशाः यथासङ्गान् भवन्तीत्युक्तिः । ३ चात्वात्तमार्जना-

नन्तरम् आश्विनसारस्वतैर्पशैर् प्रचरणं तेषाञ्चातुवाक्या प्रैव
याज्यानां कथनम् । ४ कुम्भीस्यसुरावेक्षणमन्त्रः यज्जपा-
तस्यसुरावेक्षणप्रकारश्च । ५ सुरापहपयोपहयोर्भक्तजप-
विधानम् । ६ सुरापहेष्वेव प्राणभक्तविधानम् । ६ सू०
३२० ८० । १ विधानान्यथाभावे प्रायश्चित्ताधिकारः ।
२ विहितस्याभावे प्रतिनिध्युपादानम् । ३ इष्टिमध्य-
रूपस्यान्वाहिताग्नेः प्रयाणोपपत्तौ अग्नीनां दृष्टयु-
क्तयनम् । ४ समन्त्रकं राज्याहुतिहोमकं समारोपणं
कृत्वा गमनविधानम् । ५ समारोपस्वरूपम् ।
६ यजमानकर्त्तृकं गार्हपत्ये पाणिद्वयस्य सक्तप्रतप-
नम् । ७ उक्तप्रकारेणाहिताग्नेः समारोपणानन्तरमहुत्वा-
गमनविधानम् । ८ यजमानकर्त्तृकं समन्त्रकमरुन्दी-
मन्त्रविधानम् । ९ अवदीयमानस्याहवनीयस्य शस्यापरा-
धादवाक् संवपनम् । १० यदि तृतीयादाद्यमावाक्यं, नौ-
र्धमासौ यातीयाद्यादि वाऽन्यस्याग्निषु यजेत यदि वास्या-
न्योऽग्निषु यजेत यदि वास्यान्योऽग्निरग्नीन् व्यवेयाद्यादि
वा साग्निकोत्पन्न उपसर्गे हविषि वा निरुप्ते चक्री-
वक्त्रा सुहोत्राऽविर्विहारमन्त्रिरयाद्यादि वाध्वे प्रसीयेत
इत्येवं निमित्ते इष्टविधानम् । ११ उक्ताया इष्टेः
पथिजहुषकाग्निदेवताकल्पम् । १२ उक्तायामिष्टौ अनहु-
हविषा । १३ पूर्वोक्ताया इष्टेः अग्निभिन्नव्यवधाननि-
मित्तकत्वे विधानभेदः । १४ शुनां व्यवाये उपदानां भक्षणा
परिपूरणम् । १५ भक्षराजोदकराज्या च सन्तनने
प्रतिराजि मन्त्रादृष्टिः । १६ उक्तराजिभ्यां समानं कृत्वा
ऽऽहवनीयातुगमनानन्तरं ततः प्रसीय तदुपस्थानम् । १७
पथि नृतस्य अन्यवत्त्वेन दोहनीयाया गोः पयसाग्निहोत्रा-
न्तरं प्रातरादौ प्राक् देहाग्निस्कारात् कृत्वा दाह इत्यु-
क्तिः । १८ अपरपक्षे आहिताग्नेर्भरणयज्ञायां तत्पक्षा-
वधिटाहुतिभिः एतत्पूर्वपक्षनयनम् । १९ आवाहनानन्तरं
प्रधानयागादवाक् हविर्व्यापसौ तस्य प्रधानयागादेः
सर्वस्याज्येनेष्टिं ससाय पुनरिज्या न भवतीत्युक्तिः । २०
च्युतकेशनखादिभिरन्यैर्वा बोधत्वां हविःषु दुष्टेषु नान्यः
पृथुक्तः शुश्रूपायः । २१ कठिनानां भेदने इवाणां क्षरणे
हविषां दुष्टत्वम् । २२ दुष्टानां हविषां अपशु प्रक्षेपः ।
२३ साक्षात्स्य दुष्टस्य मध्यमेन पलाशपर्शेन वल्लभोक्त-
द्वारे प्रतिषेचनम् अपशु वा तृष्णीमिति विकल्पः ।
२४ अन्तःपरिधिदेशे विष्यन्मानस्य हविषो निर्वपणम् ।
२५ प्रातर्दोहे अदृष्टे हवोः पालयोः कृत्वाऽन्यतरत्